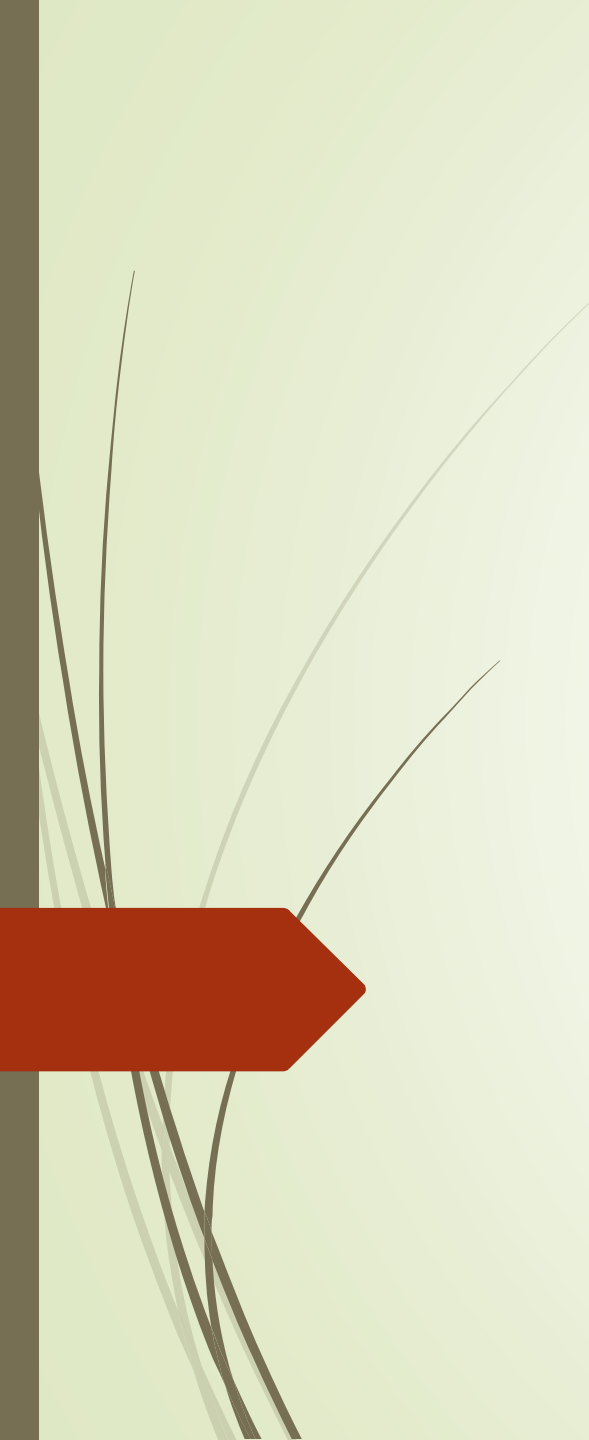




Tiesu sistēmas efektivitāte un tās attīstības potenciāls

Tiesnešu konference

16/05/2025



Tiesu sistēmas efektivitāte un tās attīstības potenciāls

PricewaterhouseCoopers:

- 1) tiesu varas stratēģisko mērķu izvirzīšana un sasniegšanas kontrole, to atbilstība sabiedrības gaidām,
- 2) tiesu varas pārvaldības pilnveides iespējas,
- 3) tiesu sistēmas efektivitātes uzlabošanas jautājumi.



Tiesu sistēmas efektivitāte un tās attīstības potenciāls

Tiesu sistēmas efektivitātes raksturojums

1. **Lietu izskatīšanas ātrums** – cik ilgā laikā tiek izskatītas lietas, vai neveidojas pārmērīgi ilgi tiesvedības procesi.
2. **Spriedumu kvalitāte** – cik pamatoti un argumentēti ir pieņemtie lēmumi, cik bieži tie tiek atcelti augstākas instances tiesās.
3. **Tiesnešu un personāla noslodze** – cik daudz lietu ir vienam tiesnesim, vai tiesu darbs ir efektīvi organizēts.
4. **Digitalizācija un tehnoloģiju izmantošana** – elektroniskie dokumenti, attālinātās tiesas sēdes, piekļuve informācijai.
5. **Sabiedrības uzticība** – vai sabiedrība uzticas tiesu sistēmai, kā tiek skaidroti tiesu lēmumi un kāda ir sabiedrības iesaiste.



Tiesu sistēmas efektivitāte un tās attīstības potenciāls

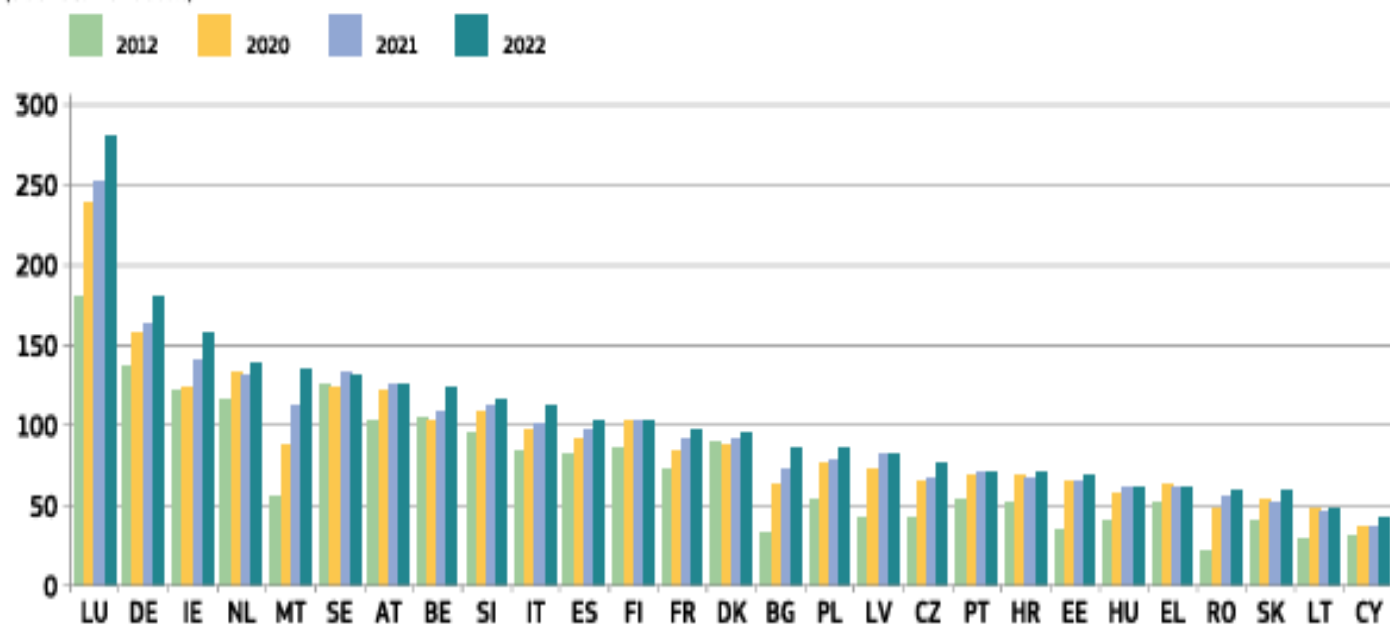
Tiesu sistēmas efektivitātes raksturojums

- (1) **Efektīva**, ērta, savlaicīga, sabiedrībai saprotama tiesu sistēma, kuras pakalpojumi atbilst sabiedrības un cilvēku vajadzībām;
- (2) Tiesu sistēmas darbinieki ir kompetenti, apņēmīgi un to darbam ir nepieciešamie resursi;
- (3) Nodrošināta tiesu varas fiskālā neatkarība, saņemot attīstības garantijas.

Budžeta programma	Izpilde			Plānotais			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Augstākā tiesa	6 360 902	6 846 394	7 873 227	9 755 845	10 183 787	10 061 077	10 061 077
Satversmes tiesa	3 026 283	2 839 284	3 184 694	4 207 887	4 210 074	4 232 976	4 150 736
Rajonu (pilsētu) tiesas un apgabaltiesas	73 311 519	74 763 521	84 644 849	92 652 533	95 295 728	96 283 135	97 164 104
Tiesu administrēšana	4 644 528	5 279 770	7 288 831	7 173 265	7 892 925	7 630 359	7 630 359
Juridiskās palīdzības nodrošināšana	3 752 336	4 096 811	4 563 833	5 562 405	4 555 454	4 690 802	4 826 150
Tiesu ekspertīžu veikšana	1 462 406	1 709 522	2 199 059	2 167 249	2 128 599	2 126 720	2 126 720
Atlīdzība tiesu izpildītājiem par izpildu darbībām	167 182	169 752	162 894	685 234	945 553	945 553	945 553
Zaudējumu atlīdzība nepamatoti aizturētajām, arestētajām un notiesātajām personām	84 820	84 820	76 368	88 248	92 084	99 756	103 592
Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds	2 556 400	1 732 277	2 230 013	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Kopā	95 366 376	97 522 151	112 223 768	124 292 666	127 304 204	128 070 378	129 008 291

Tiesu sistēmas efektivitāte un tās attīstības potenciāls

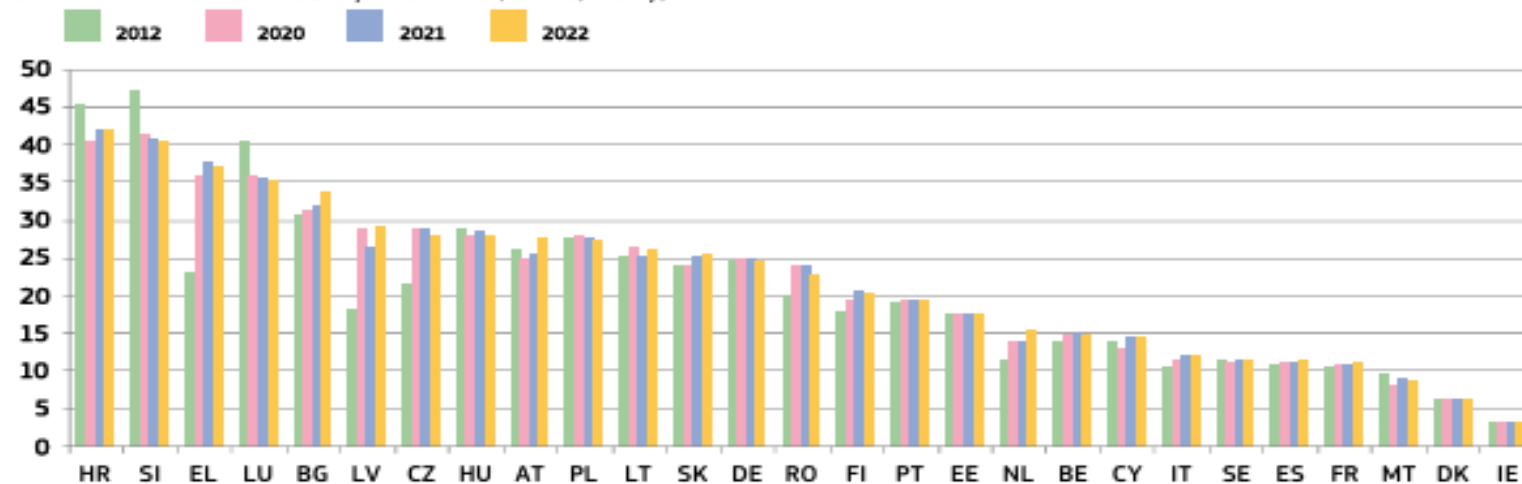
Figure 33 General government total expenditure on law courts in EUR per inhabitant, 2012, 2020 – 2022 (*)
(source: Eurostat)



(*) Member States are ordered according to their expenditure in 2022 (from highest to lowest). Data for 2021-2022 for **EL, ES, FR** and **NL** are provisional. Data for **BE, CY, HU, PT** and **RO** for 2022 are provisional. Data for 2019-2022 for **DE** are provisional. Data for **BG** and **PL** have a break in series in 2022.

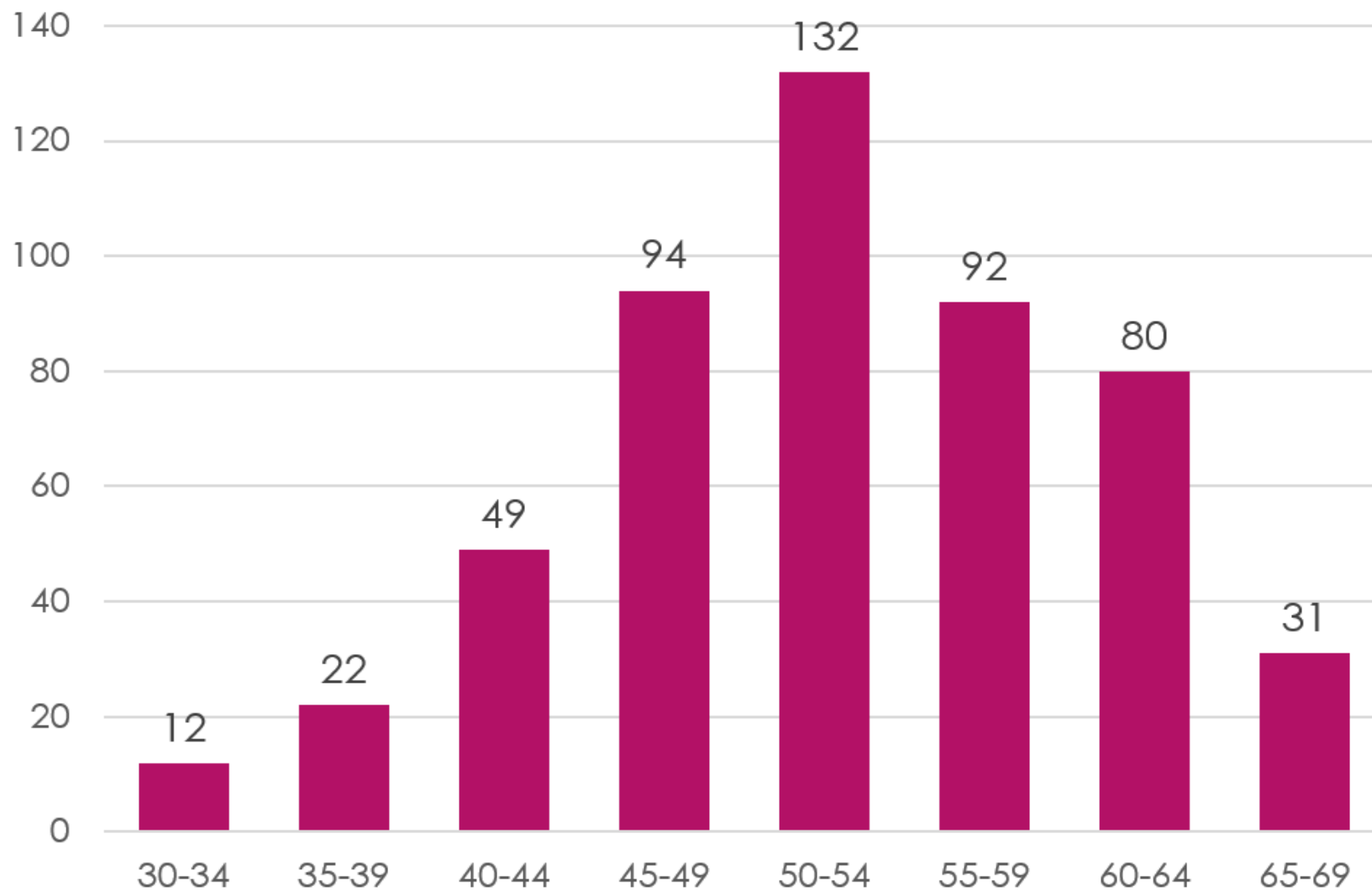
Tiesu sistēmas efektivitāte un tās attīstības potenciāls

Figure 37 Number of judges, 2012, 2020 – 2022 (*) (per 100 000 inhabitants) (source: Council of Europe's European Commission for the Efficiency of Justice (CEPEJ) study)

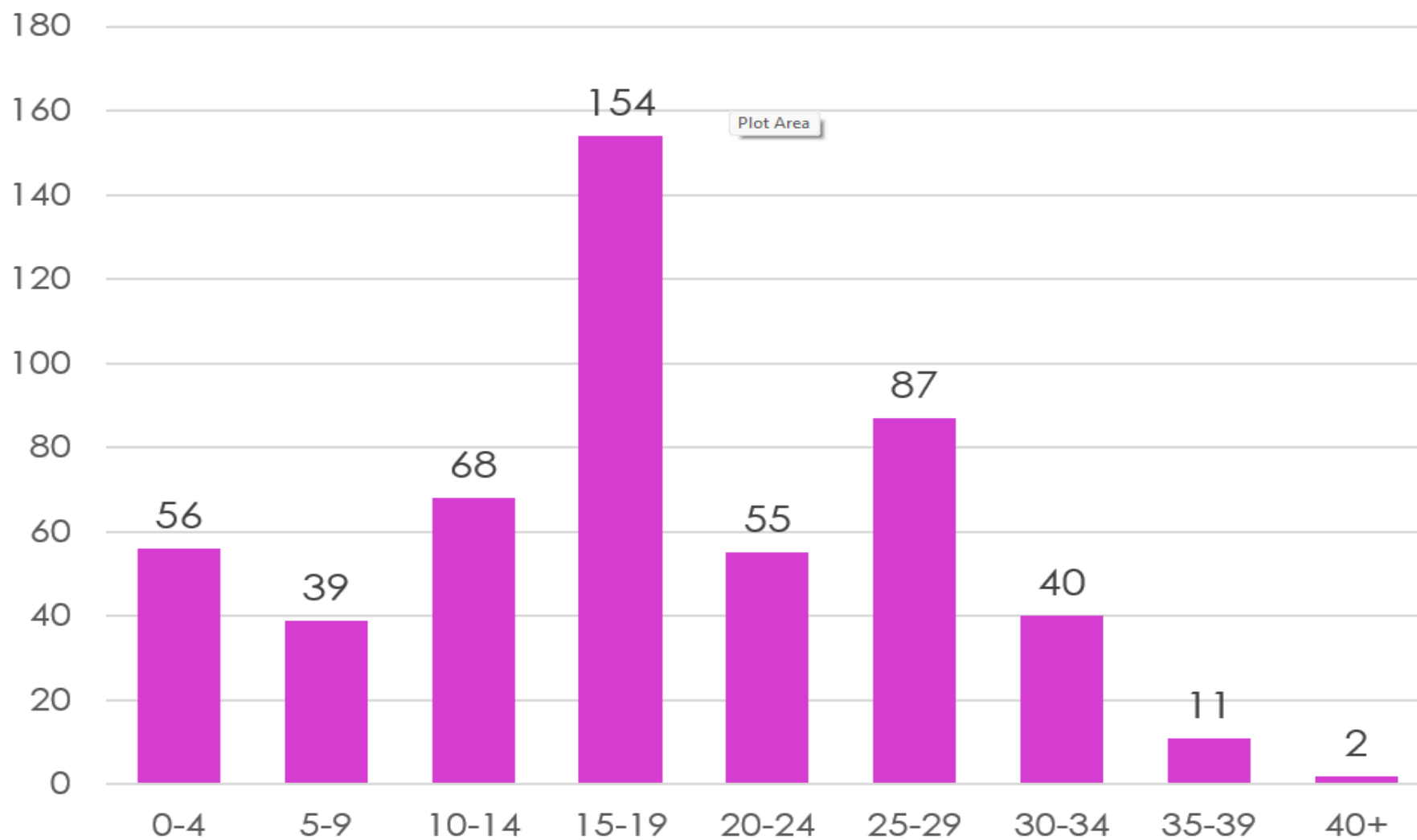


(*) This category consists of judges working full-time, in accordance with the CEPEJ methodology. It does not include the Rechtspflegen/court clerks that exist in some Member States. **AT**: data on administrative justice have been part of the data since 2016. **EL**: since 2016, data on the number of professional judges include all the ranks for criminal and civil justice as well as administrative judges. **IT**: Regional audit commissions, local tax commissions and military courts are not taken into consideration. Administrative justice has been taken into account since 2018.

Vecuma struktūra (g)



Izdienas struktūra (g)



Tiesu sistēmas efektivitāte un tās attīstības potenciāls

Lietu izskatīšanas vidējais standarts.	AL	CL	KL
1.instance	9 m	7,7 m	9,5 m
2.instance	10 m	5,8 m	6,8 m
3.instance	24 m	18 m	10 m
Kopā	43 m	31,5 m	26,3 m



Tiesu sistēmas efektivitāte un tās attīstības potenciāls

Tiesneša palīgs

Atbilstošs tiesnešu skaits

Atbilstoša tiesneša slodze

Izlīdzināta slodze

Lietu skatīšana bez atlikšanas vai atlikšana uz īsu laiku



Tiesu sistēmas efektivitāte un tās attīstības potenciāls



Tiesu sistēmas politikas mērķi – katra tiesneša darba efektivitātes stimulators



Tiesu sistēmas efektivitāte un tās attīstības potenciāls

Paldies par uzmanību!

